

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **D. J.**, zastoupen JUDr. Petrem Hromkem, Ph.D., advokátem se sídlem Vinohradská 30, Praha 2 – Vinohrady, proti žalovanému: **Magistrát hl. m. Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 7. 2008, čj. S-MHMP 77608/2008 DPC 1, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 5. 2012, čj. 5 Ca 321/2008-85,

t a k t o :

- I. Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.
- II. Žalobci **se ukládá** zaplatit České republice – Nejvyššímu správnímu soudu soudní poplatek ve výši 1.000 Kč za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Včas podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení shora označeného rozsudku městského soudu. Jím městský soud zamítl žalobu proti rozhodnutí žalovaného o odvolání proti platebnímu výměru Městské části Praha 6 (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 1. 10. 2007, č. 023/2007, čj. EO/2-11/4-140927/023/07/By. Správní orgán I. stupně uvedeným rozhodnutím žalobci dodatečně vyměřil místní poplatek za užívání veřejného prostranství podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, za období od 1. 1. 2004 do 16. 10. 2006 v celkové výši 2.703.000 Kč. K žádosti žalobce byl dodatečně vyměřený místní poplatek z důvodu odstranění tvrdosti správním orgánem I. stupně snížen rozhodnutím ze dne 20. 2. 2008 na částku 676.000 Kč.

[2] Součástí kasační stížnosti byla žádost o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Tu zdejší soud posoudil následujícím způsobem.

[3] Podle § 107 s. ř. s. kasační stížnost nemá odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. se užije přiměřeně. Jde tedy o institut výjimečný, jehož účelem je ochránit adresáta veřejné správy před případnými neodstranitelnými negativními následky aktu veřejné správy (srov. usnesení NSS ze dne 27. 1. 2012, čj. 2 As 132/2011 – 115, všechna zde citovaná rozhodnutí NSS dostupná na www.nssoud.cz, přiměřeně též usnesení sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006 dostupné na <http://nalus.usoud.cz/Search/Search.aspx>).

[4] Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Navrhovatel je tak povinen prokazovat nepoměr mezi následkem (slovy zákona „újmou“), které by vznikly žalobci nepřiznáním odkladného účinku a případnou újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám, pokud by k odložení účinků jinak závazného rozhodnutí nedošlo. Přiznání odkladného účinku nesmí být současně v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Soud následně na základě svého uvážení rozhoduje, kterému z konfliktních zájmů dát v konkrétním případě přednost. Při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku však soud nijak nepředjímá meritorní rozhodnutí ve věci samé.

[5] Povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel. Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí, z jakých konkrétních okolností to vyvozuje a uvést její intenzitu. Vylíčení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se stěžovatel v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu obává, by pro něj byl zásadním zásahem. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní.

[6] Pokud jde o splnění druhého zákonného předpokladu, tj. že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, soud vychází z povahy věci a z obsahu soudního a správního spisu, včetně eventuálního vyjádření ostatních účastníků řízení.

[7] Stěžovatel svůj návrh na odkladný účinek odůvodnil tím, že okamžité zaplacení částky dodatečně vyměřeného místního poplatku, byť i ve snížené výši, pro něj znamená vážnou a nenahraditelnou újmu na majetku, a to s ohledem na již značný časový odstup od ukončení podnikání žalobce (údajně v roce 2006), s nímž předmětný poplatek souvisel. Stěžovatel dle svých tvrzení v současnosti nedisponuje dostatečnou finanční rezervou pro okamžitou úhradu.

[8] Dále stěžovatel tvrdí, že v důsledku délky soudního řízení již vypršel původně dojednaný splátkový kalendář a z toho důvodu byl vystaven hrozbě exekučního vymáhání dodatečně vyměřeného místního poplatku v celé výši. Jelikož nepředpokládá, že zdejší

soud o kasační stížnosti meritorně rozhodne v dohledné době, má důvodnou obavu, že správce místního poplatku přistoupí k exekučnímu vymáhání své pohledávky. Takový postup může nevratně ochromit jeho podnikatelskou činnost. Stěžovatel je přitom nejen podnikatelem – fyzickou osobou, ale i živitelem rodiny, otcem nezletilých dětí. Nucený výkon napadeného rozhodnutí správce místního poplatku by pro stěžovatele znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám; jiné osoby napadeným rozhodnutím žádná práva nenabýly, z tohoto důvodu má stěžovatel za to, že se přiznání odkladného účinku nemůže jakýchkoliv práv třetích osob dotknout. Ve svých důsledcích by tak nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti mohlo vést ke zmaření účelu a smyslu přezkoumání napadeného rozhodnutí. Současně stěžovatel připomněl, že odkladný účinek mu byl přiznán i v řízení před městským soudem, a to usnesením ze dne 7. 11. 2008, čj. 5 Ca 321/2008-27.

[9] Žalovaný ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku ze dne 28. 8. 2012 uvedl, že s přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti nesouhlasí. V uvedené věci správce poplatku vydal dne 17. 9. 2008 rozhodnutí podle tehdy účinného § 60 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, o povolení splátek s podmínkou, že pokud nebudou splátky placeny řádně a včas, uvedené rozhodnutí pozbude platnosti. Stěžovatel se splátkovým kalendářem souhlasil, avšak sjednané splátky řádně a včas neplnil. Od roku 2008 se vyhýbá plnění povinnosti vzniklých na základě předmětného platebního výměru.

[10] Skutečnosti, které stěžovatel uvedl v doplnění návrhu na přiznání odkladného účinku, žádným způsobem blíže nespecifikoval ani nijak nedoložil. Z tohoto důvodu zdejší soud stěžovatele přípisem ze dne 6. 9. 2012, čj. 1 Afs 68/2012 – 49, vyzval k doplnění a upřesnění jeho vlastních tvrzení, zejména pokud jde o výši měsíčních finančních příjmů z veškeré činnosti stěžovatele i matky nezletilých dětí, jejichž je stěžovatel živitelem. Zdejší soud stěžovatele také vyzval, aby konkretizoval náklady spojené s výživou nezletilých dětí, jejich věk a počet. K tomu mu stanovil přiměřenou lhůtu 5 dnů od doručení tohoto přípisu. Na tento přípis stěžovatel reagoval podáním ze dne 14. 9. 2012. V něm uvedl, že žije ve společné domácnosti se dvěma nezletilými dětmi, nar. X a X, matka dětí je doma, byla do srpna letošního roku na mateřské dovolené a z tohoto důvodu žádné vlastní příjmy nemá. Běžné měsíční náklady na vedení domácnosti včetně předškolních aktivit a kroužků nezletilých dětí stěžovatel odhaduje nejméně na 30 až 35.000 Kč. V posledních letech nepobíral žádný příjem plynoucí z podílů v obchodních společnostech, ani odměnu za výkon funkce jednatele. Příjmy stěžovatele plynou převážně z jeho vlastních nemovitostí (které však nespecifikoval), konkrétně za rok 2011 ve výši 756.000 Kč, a z jeho podnikání. K tomu dodává, že v roce 2011 utrpěl ztrátu ve výši 2.004.387 Kč.

[11] Stěžovatel na závěr uvedl, že veškeré své náklady spojené s výživou dětí a provozem domácnosti hradí ze svých předchozích úspor a z pronájmu nemovitostí. Celkové měsíční náklady a příjmy zaokrouhlil na 60.000 Kč. Svá tvrzení doložil kopií přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2011. Zopakoval, že v současné době nedisponuje dostatečnou finanční rezervou pro okamžitou úhradu vyměřeného místního poplatku.

[12] V daném případě zvážil zdejší soud žádost stěžovatele o přiznání odkladného účinku následujícím způsobem. Pokud jde o argument stěžovatele, že v řízení před městským soudem byl odkladný účinek jeho návrhu (zde žaloby) přiznán, jde o argument relevantní. Nejvyšší správní soud vzal v úvahu, že městský soud posuzoval návrh na přiznání odkladného účinku dle předchozí, pro stěžovatele (žalobce) přísnější právní úpravy. S účinností od 1. 1. 2012 byly podmínky pro vyhovění takovému návrhu zmírněny zákonem č. 303/2011 Sb.; navrhovatel tak již není povinen prokazovat tzv. nenahraditelnou újmu (resp. důvodnou obavu její hrozby), nýbrž „pouze“ nepoměr mezi následky, které by mohly jednotlivým účastníkům řízení (příp. třetím stranám) vzniknout, v případě vyhovění či nevyhovění návrhu žalobce. K tomu je současně nutno dodat, že městský soud při rozhodování o přiznání odkladného účinku ve značné míře zohlednil též vyjádření samotného žalovaného, který tehdy s přiznáním odkladného účinku souhlasil.

[13] Stěžovatel dále tvrdí, že v současnosti nedisponuje tak vysokou částkou, jaká mu byla dodatečně vyměřena na místním poplatku. Upozorňuje, že by nucené plnění jeho povinnosti mohlo ohrozit jeho vyživovací povinnosti k jeho nezletilým dětem. Uvedené obavy stěžovatele lze vnímat jako relevantní a dostatečné z hlediska zákonného vymezení institutu odkladného účinku kasační stížnosti. Vyměřený místní poplatek, i když snížený z původních 2.703.000 Kč na částku 676.000 Kč, jistě představuje pro povinného mimořádně vysokou finanční zátěž. Zdejší soud při hodnocení této otázky vycházel z doložených tvrzení stěžovatele, že je živatelem dvou nezletilých dětí ve věku 4 a 6 let, matka těchto dětí z důvodu mateřské dovolené neměla žádné vlastní příjmy a stěžovatel tak hradil náklady spojené s výživou dětí i provozem domácnosti sám. Přihlédl rovněž ke skutečnosti, že v loňském roce utrpěl stěžovatel značnou finanční ztrátu při provozování jeho podnikatelské činnosti ve výši 2.004.387 Kč (viz č. l. 65 spisu NSS).

[14] Hrozící újma na straně stěžovatele (zaplacení místního poplatku ve výši 676.000 Kč, eventuálně navýšeného o náklady exekučního řízení v případě, že by místní poplatek nebyl dobrovolně zaplacen) je tak závažná, reálná a nikoliv bagatelní. Mohlo by se stát, že v případě nepřiznání odkladného účinku kasační stížnosti by případná následná ochrana subjektivních práv stěžovatele, poskytnutá zdejším soudem až v meritorním rozhodnutí, do jisté míry postrádala svůj smysl. Na druhé straně žalovanému nemůže přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti vzniknout žádná újma, kterou ostatně ani netvrdil, neboť v případě zamítnutí kasační stížnosti bude stěžovatel uvedenou finanční částku správci poplatku nadále povinen uhradit. Současně podle § 73 odst. 5 ve spojení s § 107 s. ř. s. platí, že *usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.*

[15] Lze tedy uzavřít, že stěžovateli by nepřiznáním odkladného účinku vznikla nepoměrně větší újma, než jaká by vznikla žalovanému, příp. dalším osobám v případě jeho přiznání. S ohledem na charakter příjmů stěžovatele (pronájem nemovitostí) ani nehrozí, že by se v důsledku přiznání odkladného účinku stal v horizontu několika měsíců neschopným splatit své závazky; v takovémto případě by bylo lze v krajním případě

uspokojit pohledávku státu též ze stěžovatelem vlastněných nemovitostí. V daném případě proto dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou splněny. Protože přiznání odkladného účinku není ani v rozporu s veřejným zájmem (což žalovaný ve svém vyjádření nepopřel), rozhodl zdejší soud tak, jak je uvedeno ve výroku I. tohoto usnesení. Rozhodnutí o přiznání odkladného účinku zároveň v žádném případě nepředjímá výsledek řízení o kasační stížnosti.

[16] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá dle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), soudnímu poplatku ve výši 1.000 Kč (srov. k tomu též usnesení ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012 – 32). Podle § 7 odst. 1 zákona o soudních poplatcích je poplatek splatný vznikem poplatkové povinnosti. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit (§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, *per analogiam*], tj. právní mocí tohoto usnesení. Stěžovatel však tento poplatek uhradil na účet zdejšího soudu již dne 31. 7. 2012, tedy ještě před rozhodnutím soudu o tomto návrhu. Přesto mu však soud musel ve výroku II. tohoto usnesení uložit povinnost uhradit soudní poplatek za podání uvedeného návrhu, neboť teprve dnem nabytí právní moci tohoto usnesení vznikne stěžovateli povinnost soudní poplatek uhradit. Částka, která byla stěžovatelem v souvislosti s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti uhrazena, bude po nabytí právní moci tohoto usnesení použita na úhradu poplatkové povinnosti za podání návrhu na přiznání odkladného účinku. Byť tedy soud stěžovateli uložil povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1.000 Kč, není stěžovatel povinen soudu nic dalšího hradit.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. září 2012

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu